

អង្គការសហប្រជាជាតិ
ការិយាល័យនៃទីស្នងការដ្ឋានស្នងការអន្តរជាតិសិទ្ធិមនុស្សប្រជាជាតិ

អ្នកជំនាញការងារសហប្រជាជាតិអំពីការសុំឱ្យគោរពសិទ្ធិ
ប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅសង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ក្រុងភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
ថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៦

សេចក្តីថ្លែងការណ៍ខាងក្រោមនេះ ត្រូវបានចេញផ្សាយនៅថ្ងៃនេះ ដោយលោក **ហ៊ីលារី ធីឡានី** តំណាងពិសេសនៃលោកអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងលោក **ថ្វីឡាន ហ្គេតារី** អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមានលំនៅដ្ឋានសមរម្យ ដែលជាផ្នែកមួយនៃសិទ្ធិមានកិរិយាភាពរស់នៅសមរម្យ ។

“ ក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់យើងជាអ្នកជំនាញការងារឯករាជ្យ យើងសូមថ្លែងជាសាធារណៈអំពីការព្រួយបារម្ភរបស់យើង អំពីការបន្តដេញប្រជាពលរដ្ឋចេញពីសង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ក្រុងភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា ។

“ យើងបានទទួលព័ត៌មានគួរឱ្យព្រួយបារម្ភជាច្រើន ពាក់ព័ន្ធនឹងការបណ្តេញប្រជាពលរដ្ឋដែលតាំងទីលំនៅក្រៅផ្លូវការនៅតាមច្រាំងទន្លេបាសាក់ ដែលស្ថិតនៅជិតទីក្រុងភ្នំពេញ ដែលជាផ្នែកមួយនៃតំបន់អភិវឌ្ឍន៍ដីនោះឡើងវិញ ដែលគេបានអះអាងថាជាដីរបស់ក្រុមហ៊ុនឯកជនមួយ ។ ប្រជាពលរដ្ឋរាប់ពាន់គ្រួសារបានមកតាំងទីលំនៅនៅទីនេះ តាំងពីដើមទសវត្សរ៍១៩៩០ មកម្ល៉េះ ។

“ ដោយសារការបណ្តេញនេះ មានប្រជាពលរដ្ឋរាប់រយគ្រួសារបានបាត់បង់ផ្ទះសំបែងហើយបច្ចុប្បន្នកំពុងរស់នៅកណ្តាលវាល ។ ប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះកំពុងប្រឈមមុខនឹងផលប៉ះពាល់ផ្នែកសុខភាពយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរជាពិសេស គឺការចូលមកដល់នៃរដូវវស្សានៅប្រទេសកម្ពុជា ។ ចំណែកអ្នកស្រុកខ្លះទៀតបានទទួលដីនៅទីតាំងថ្មី ទីតាំងថ្មីទាំងនេះស្ថិតនៅឆ្ងាយ ហើយខ្វះសេវាមូលដ្ឋាននានា ដូចជាអគ្គិសនី និងទឹក ហើយបើតាមសេចក្តីរាយការណ៍ តំបន់នោះទទួលរងនូវទឹកជំនន់ទៀតផង ។ គ្រួសារក្រីក្រទាំងនេះនឹងជួបប្រទះការលំបាកច្រើនទៀត ក្នុងការស្វែងរកការងារធ្វើនៅតំបន់ដាច់ស្រយាលនោះ ។

“មានសេចក្តីរាយការណ៍ថា អាជ្ញាធរក្រុងបានធ្វើអន្តរាគមន៍ ដើម្បីរារាំងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នានា មិនឱ្យចែកតង់ និងជំនួយមនុស្សធម៌ដល់គ្រួសារទាំងឡាយដែលគ្មានផ្ទះសំបែង ។ នៅក្នុងករណីខ្លះ ត្រូវបានគេរាយការណ៍ថា កំលាំងសន្តិសុខបានធ្វើការរុះរើតង់ និងធ្វើការបំផ្លិចបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិឯកជន របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។ លោកតំណាងពិសេសទទួលបន្ទុកអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សសូមរំលឹកដល់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា អំពីបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយ ដែលមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ឆ្នាំ១៩៩៨ ស្តីពីសិទ្ធិ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់បុគ្គល ក្រុម និងអង្គការសង្គម ក្នុងការលើកស្ទួយ និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពមូលដ្ឋាន ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាសកល ដែលធានាការពារសិទ្ធិរបស់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស រួមមានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា ក្នុងការអនុវត្តន៍សកម្មភាពរបស់ខ្លួន ដើម្បីលើកស្ទួយ និងការពារសិទ្ធិ មនុស្ស ។

“មានការព្រួយបារម្ភថា អាជ្ញាធរអាចប្រើមធ្យោបាយបណ្តេញគ្រួសារប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះដោយ ប្រើប្រាស់កំលាំង ។ ម្យ៉ាងទៀត មានព័ត៌មានថាមានការបំភិតបំភ័យ ការគំរាមកំហែង និងអំពើពុករលួយ បានធ្វើឱ្យខូចកិច្ចដំណើរការនៃការចុះបញ្ជី និងការតាំងទីលំនៅថ្មីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយ ការបណ្តេញចេញនេះ ។

“ការបណ្តេញចេញផ្នែកលើ “ការអភិវឌ្ឍន៍ជាមូលដ្ឋាន ” ជានិច្ចជាកាលតែងតែផ្ទុយទៅនឹងបទដ្ឋាន សិទ្ធិមនុស្សដែលបានទទួលស្គាល់ ដូចជា កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ហើយវាប៉ះពាល់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្របំផុត គឺជាប្រជាពលរដ្ឋដែលងាយរងគ្រោះបំផុតខាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចហើយដែលគេមិនសូវគិតគូរនៅក្នុងសង្គម ។ ការបណ្តេញនេះនឹងធ្វើឱ្យសហគមន៍ប្រជាពលរដ្ឋនៅ សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ប្រឈមមុខនឹងភាពក្រីក្រ និងវិសមភាពកាន់តែខ្លាំងថែមទៀត ។ នៅក្នុងបរិបទនេះ អ្នករាយការណ៍ពិសេសទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមានលំនៅដ្ឋានសមរម្យ សូមរំលឹកដល់អាជ្ញាធរកម្ពុជាអំពីគោល ការណ៍ណែនាំមួយចំនួន ដែលទើបបានបង្កើតឡើងនាពេលថ្មីៗនេះ ដែលបានទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍ អាជ្ញាធរទាំងនោះនាពេលកន្លងមក ក្នុងគោលបំណងជួយដល់រដ្ឋនានាក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយ និងច្បាប់ផ្សេងៗ ដើម្បីបង្ការការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ ។ អ្នករាយការណ៍ពិសេសក៏សូមរំលឹកផងដែរ ដល់រដ្ឋា ភិបាលកម្ពុជាអំពីផ្នែកទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធស្តីពីឋានៈនៃសិទ្ធិខាងលំនៅដ្ឋាន និងការបណ្តេញចេញនៅក្នុង របាយការណ៍ស្តីពីបេសកកម្មរបស់ខ្លួនមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា របាយការណ៍លេខ (E/CN.4/2006/41/Add.3).

“ អាស្រ័យហេតុនេះ យើងសូមអំពាវនាវឱ្យបញ្ឈប់ការបណ្តេញចេញទាំងនេះ និងសូមឱ្យចាត់វិធានការជាបន្ទាន់ ដើម្បីធានាថាគ្រួសារប្រជាពលរដ្ឋទាំងនេះមានលំនៅដ្ឋានសមរម្យ ស្របតាមកាតព្វកិច្ចសិទ្ធិមនុស្សរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ។ យើងសូមស្នើយ៉ាងទទួលបានដល់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងសាលាក្រុងភ្នំពេញ ដើម្បីធានាថា :

- ត្រូវពិគ្រោះយោបល់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវជាមួយប្រជាពលរដ្ឋដែលត្រូវបណ្តេញចេញ
- ការបណ្តេញមិនត្រូវបណ្តាលឱ្យប្រជាពលរដ្ឋបាត់បង់លំនៅដ្ឋានឡើយ
- ប្រជាពលរដ្ឋដែលទទួលផលប៉ះពាល់ដោយការបណ្តេញចេញ ត្រូវទទួលបានសំណង និងការស្តារនីតិសម្បទាសមស្រប
- កន្លែងតាំងទីលំនៅថ្មី ត្រូវមានសេវាមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ និងផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យប្រជាពលរដ្ឋដែលតាំងទីលំនៅថ្មី អាចមានរបបចិញ្ចឹមជីវិតបាន
- មានឱកាសស្វែងរកដំណោះស្រាយ ដោយគ្មានការដាក់ទណ្ឌកម្ម ប្រសិនបើចាំបាច់
- ត្រូវរៀបចំឱ្យមានការពិភាក្សាគ្នា រវាងគ្រប់ភាគីទាំងអស់ ក្នុងន័យស្ថាបនា រួមទាំងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា
- អនុញ្ញាតឱ្យអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្តល់ជំនួយឧបត្ថម្ភ និងការការពារដល់គ្រួសារប្រជាពលរដ្ឋដែលទទួលផលប៉ះពាល់ដោយការបណ្តេញចេញ ដោយគ្មានការជ្រៀតជ្រែក
- ត្រូវដាក់ចេញនូវវិធានការ ដើម្បីធានាឱ្យមានការចុះបញ្ជីឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋ ដែលទទួលផលប៉ះពាល់ដោយការបណ្តេញចេញ និងធ្វើការឃ្នាំមើលការតាំងទីលំនៅថ្មីរបស់ពួកគេ ត្រូវបានអនុវត្តប្រកបដោយភាពត្រឹមត្រូវនិងមានតម្លាភាព
- ត្រូវខិតខំរកគ្រប់មធ្យោបាយ ដើម្បីបង្ការការប្រើប្រាស់កំលាំង ។ ”

The Special Rapporteur’s report, including the “Basic principles and guidelines on development-based evictions and displacement” (E/CN.4/2006/41) can be found at: <http://www.ohchr.org/english/issues/housing/annual.htm>

For more information on the mandate and work of the Special Rapporteur on adequate housing, please consult the website of the Office of the High Commissioner for Human Rights at: <http://www.ohchr.org/english/issues/housing/index.htm>

For more information on the mandate and work of the Special Representative on human rights defenders, please consult the website of the Office of the High Commissioner for Human Rights at: <http://www.ohchr.org/english/issues/defenders/index.htm>